

NOVADNIEKS

PREIĻU
GALVENĀ
BIBLIOTĒKA

ISSN 1407-9321

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2011. GADA 16. AUGUSTS ● Nr. 61 (8140) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,45

Kā salmos
jūtas kartupeļi?

3. lappusē

Sociālā palīdzība
Līvānos

6. lappusē

"Čikāgas pieciši"
Preiļos

7. lappusē

Linu un kaņepju pārstrādātāji prezentēja paveikto. Vārds zemniekiem

● Biedrība "Linu un kaņepju pārstrādes klasteris" pagājušajā piektdienā Preiļu novada Ličos rīkotā semināra ietvaros zemniekiem un citiem interesentiem prezentēja nesen Holandē iegādāto linu novākšanas tehniku – linu plūcamo mašīnu, kā arī linu atpogaļotāju un apvērseju. Lielākā daļa klātesošo redzēto salīdzināja ar kolhozu laiku tehniku, kas bija mazāk jaudīga. Ja tagad linu novākšanā būtu nepieciešams tikpat apjomīgs roku darbs, diez vai kāds no zemniekiem par šīs kultūras audzēšanu aizdomātos. Foto: A.Šņepsts

Preiļu pagasta Ličos 12. augustā biedrība "Linu un kaņepju pārstrādes klasteris" aicināja uz semināru interesentus – pārsvarā zemniekus, kuri šo tehnisko kultūru audzēšanai jau pievērsušies vai tikai vēl vērtē to kā perspektīvu darbības sfēru, kā arī pašvaldību lauku speciālistus. Pārstrādātāji prezentēja pēdējo gadu laikā paveikto. Lauksaimnieku uzdevums bija klausīties, vērot, vērtēt un izdarīt se-

cinājumus par labu linu un kaņepju audzēšanai.

Biedrības pamats – uzņēmēji

Biedrība "Linu un kaņepju pārstrādes klasteris" dibināta 2009. gada 19. februārī. Tās biedri ir vairāki uzņēmumi – SIA "Baltīks EAST" (Rēzeknes linu fabrika), SIA "Sakura" (Preiļu linu fab-

rika), SIA "Zalers" (Krāslavas linu fabrika), kā arī Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs Viļānos. Seminārā biedrību pārstāvēja Rēzeknes linu fabrikas vadītājs un viens no klastera dibinātājiem Valērijs Šindlers, pārstāvji no Krāslavas un Preiļiem – Sergejs Zakrevskis un Viktors Dudarevs, kā arī zinātnes centra speciāliste Veneranda Stramkale.

Turpinājums 4. lappusē.

ABONĒJIET

«NOVADNIEKU»

modernizētajās

«Latvijas Pasta» nodaļās

līdz 28. augustam,

pārējās pasta nodaļās

un pie pastniekiem

līdz 22. augustam,

«Novadnieka» redakcijā

Brīvības ielā 14, Preiļos,

un interneta mājas lapā

www.novadnieks.lv

sadaļā «Abonēšana» —

līdz 22. augustam.

NENOKAVĒJIET!

ZIŅAS

Lemj par Galēnu muižas tālāko nākotni

Riebiņu novada domes sēdē izskatīti priekšlikumi par Galēnu muižas iznomāšanas noteikumiem. Nolemts akceptēt sadarbības piedāvājumu Galēnu muižas turpmākai izmantošanai, kurā paredzēts nomāt Galēnu muižas kompleksu ar visām tajā ietilpstošajām zemes platībām un ēkām, kas atrodas pašvaldības īpašumā, uz noteiktu termiņu ar saistošiem noteikumiem, kas paredz muižas konservācijas un sakopšanas darbus, pēc kuru izpildes stājas spēkā izpirkuma tiesības. Piedāvājumā ietverts: muižas kompleksa noma, kompleksa konservācija, apbūves projekta izstrāde, kompleksa sakopšana, brīvas piekļuves ārējam parkam nodrošināšana un vēsturiskā pieminekļa saglabāšana.

Sēdē nolemts izstrādāt noteikumu projektu Galēnu muižas noma ar izpirkšanas tiesībām.

"Putnu pašvaldību" pārstāvji pulcējās Dundagā

13. augustā Dundaga ģerboņa zelta mednis uz salidojumu aicināja Latvijas pilsētas un novadus, kuru ģerboņos ir putni, informē Preiļu novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods. Kaut arī šādu pašvaldību ir vairāk nekā 20, tomēr Kurzemes ziemeļu novadā ieradās vien septiņu pašvaldību delegācijas no Gulbenes un Ērgļu novada, Smārdes pagasta (Engures novads), Staiceles (Alojas novads), Rubenes pagasta (Jēkabpils novads), Lubānas (Lubānas novads) un Preiļiem.

Viesi tika sagaidīti Dundagas pilī, kur notika iepazīšanās, prezentācijas un pils apskate. Salidojuma ietvaros dalībnieki apskatīja Dundagas novada skaistākās vietas: Dundagu, Slīteres bāku, Kolku, Kolkasragu. Ar priekšnesumiem uzstājās Kolkas pūtēju orķestris, koklētāju ansamblis un lībiešu ansamblis "Laula". Salidojuma noslēgumā viesiem Dundagas pilī koncertu sniedza līvu ansamblis "Numorkester" un pašdarbnieku kolektīvi.

Nākošgad putnu pašvaldības pulcēsies Gulbenē, kur 2002. gadā tika aizsākta šī tradīcija.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

**Saeimas deputāta uzņēmums
piekerts elektrības zagšanā**

“Saskaņas centra” (SC) Saeimas deputāta Igora Melnikova (attēlā) ūmenes uzņēmums piekerts elektrības zagšanā, vēsta portāls “Pietiek.com”, atsaucoties uz tā rīcībā esošo “Latvenergo” meitasuzņēmuma “Sadales tīkls” sastādīto un apstiprināto aktu. “Skaitītāja Nr. 45715842 esošās plombas ir nospiestas ar paštaisiu matricu, tika konstatētas redzamas mehāniskas iejaukšanās pēdas. Skaitītājā ir veiktas izmaiņas tā konstrukcijā. Skaitītājā ir iebūvēta ar gaismu vadāma ierīce, ar kuras palīdzību var atslēgt elektroenerģijas patēriņa uzskaiti „B” un „C” fāzēs,” teikts sastādītajā aktā par pārskatītiem, kas konstatēti SIA “Karavīrs” objektā – birojā Rīgā, Baltajā ielā 5a. “Tas nav mans skaitītājs!” – tā, jautāts par šo aktu un tajā atspoguļotajiem faktiem, sākotnēji portālam apgalvoja SC Saeimas deputāts, kurš kandidē arī uz vietu 11. Saeimā. Tomēr portāls izpētījis, ka vienīgā SIA “Karavīrs” īpašniece ir 1946. gadā dzimusi Nina Tjurina, bet vienīgā valdes locekle – 1969. gadā dzimusi Tamāra Melnikova. Nina Tjurina deputāta Melnikova amatpersonas deklarācijā uzrādīta kā viņa māte, bet Tamāra Melnikova – kā dzīvesbiedre. Savukārt “Latvenergo” datu bāzes izdrukā kā vienīgā kontaktpersona saistībā ar minēto objektu ir norādīts tieši deputāts Melnikovs.

**ZZS kopā ar SC balsojusi par
Latvijas īpašumu izpārdošanu**

Pašreizējās 10. Saeimas līdzšinējos deviņos darības mēnešos bijušas 44 plenārsēžu dienas, kurās fiksēts 51 gadījums, kad “Zaļo un zemnieku savienība” (ZZS) balsojusi atšķirīgi no saviem valdības koalīcijas partneriem – premjera Valda Dombrovskā pārstāvētās “Vienotības”, to, izpētīt balsojumu vēsturi, konstatējis TV3 raidījums “Nekā personīga”. ZZS, balsojot kopā ar opozīcijā esošo “Saskaņas centru” (SC), nodrošinājusi balsu vairākumu, lai apturētu vai traucētu īstenot vairākus “Vienotības” un Dombrovskā atbalstītus projektus. Piemēram, grozījumus Krimināllikumā, kas paredzētu kriminālsodu partijām par finanšu pārkāpumiem. Raidījums secina, ka ZZS un SC kopīgajos balsojumos dažkārt domas ir sakritušas arī tā dēvētajā nacionālajā jautājumā. Piemēram, Imigrācijas likuma grozījumos saskaņot ar ZZS atbalstu izdevies saglabāt iespēju Krievijas pilsoņiem turpināt izpirkt Latvijas īpašumus, pretim saņemot šeit pastāvīgās uzturēšanās atļaujas. Tāpat ZZS un SC bremzējuši iespēju ar Saeimas kārtības ruļļa grozījumiem padarīt atklātākas amatpersonu vēlēšanas. ZZS un SC kopīgi noraidījuši arī virkni Dombrovskā valdības priekšlikumu grozījumiem, piemēram, Darba likumā, likumā “Par nodokļiem un nodevām” un Valsts fondēto pensiju likumā. Saeimas komisiju līmenī ilgi aizkavēti Komerclikuma grozījumi, kas liek atklāt patiesos labuma guvējus no ofšoru rīcībā esošajiem īpašumiem. ZZS un SC bija izšķirīga loma Saeimas atļaušanu izraisījušajā lēmumā par atteikšanos dot Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam atļauju veikt kratīšanu frakcijas “Par labu Latvijai” līdera Aināra Šlesera dzīvesvietās. Novērojumi par aizklāto balsojumu rezultātiem liecina, ka tieši ZZS un SC balsis šīs Saeimas laikā noteica gan tiesībsarga, gan arī Valsts prezidenta vēlēšanu iznākumu.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Zirgs, kas uzvar par purna tiesu, saņem desmitkārt
lielāku naudas balvu par zirgu, kas zaudē par
purna tiesu. Sikumi dažkārt ir nozīmīgi.*

VID lūdz uzsākt kriminālvajāšanu pret deviņu personu grupu, kas valsts budžetam radījusi zaudējumus vairāk kā pusmiljona latu apmērā

**Valsts ieņēmumu dienesta (VID)
Finanšu policijas pārvalde
2011. gada 9. augustā nosūtīja
Organizētās noziedzības un citu
nozaru specializētajai prokuratūrai
kriminālvajāšanas uzsākšanai
kriminālprocesu pret deviņu
personu grupu par krāpšanu lielā
apmērā. Grupējums, īstenojot
noziedzīgas darbības, radījis
zaudējumus valsts budžetam
611 855,90 latu apmērā, informē
VID Sabiedrisko attiecību daļa**

Organizētā grupa laika periodā no 01.07.2008. līdz 31.05.2010. sastādīja viltotu un nepatiesu informāciju saturošus grāmatvedības dokumentus par faktiski nenotikušiem darījumiem un iekļāva to datus organizētās grupas kontrolē esošo komersantu PVN deklarācijās. Tā rezultātā, uz nepatiesu informāciju saturošu un viltotu darījumu dokumentu pamata veicot budžetā maksājamā PVN priekšnodokļa atskaitījumu, ar krāpšanu ieguva komersantu tiesības iemaksāt valsts budžetā par Ls 611

855,90 mazāku PVN summu nekā faktiski pienākas.

VID jau ziņoja, ka 2010. gada 6. aprīlī tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pazīmēm par izdarītu krāpšanu lielā apmērā. Iepriekš minētā kriminālprocesa ietvaros VID Finanšu policijas pārvaldes izmeklētāji īstenoja pirmstiesas izmeklēšanas darbību kopumu un veica kratīšanas noziedzīgajā shēmā iesaistīto personu dzīves vietās – kopumā desmit adresēs – kā arī kādā birojā, garāžā un automašīnā. Kopumā tika veiktas 17 kratīšanas, kuru laikā izņemti vairāk kā 150 uzņēmumu zīmogi un faksimili, kas tika izmantoti fiktīvo darījumu noformēšanā. Kriminālprocesa izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka aizdomīgie finanšu darījumi tika veikti Rīgas teritorijā, organizējot kāda uzņēmuma darījumu dokumentu sastādīšanu par faktiski nenotikušiem darījumiem ar citiem komersantiem, iekļaujot šos faktiski nenotikušos darījumus uzņēmuma deklarācijās par vairākiem gadiem, kā

rezultātā tika iegūtas tiesības uzņēmumam neiemaksāt valsts budžetā PVN lielā apmērā.

Kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšanas laikā par aizdomās turētajiem tika atzītas deviņas personas. Divām personām, kas atzītas par organizatoriem, no kriminālprocesa uzsākšanas dienas piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums. Pārējam septiņām personām piemērots drošības līdzeklis, kas nav saistīts ar reālu brīvības atņemšanu. Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūts pietiekams pierādījumu kopums, lai ierosinātu Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai uzsākt kriminālvajāšanu pret 1973. gadā dzimušo Oļegu V., 1966. gadā dzimušo Igoru D., 1975. gadā dzimušo Irēnu V., 1941. gadā dzimušo Aleksandru H., 1974. gadā dzimušo Andri L., 1976. gadā dzimušo Denisu V., 1973. gadā dzimušo Sergeju M., 1983. gadā dzimušo Vadīmu M., 1975. gadā dzimušo Juriju P. pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas.

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Lauksaimniekiem par bezakcīzes dīzeļdegvielas izmantošanu

**Zemkopības ministrija aicina
Latvijas lauksaimniekus pievērst
 uzmanību tam, ka, atbilstoši
Ministru kabineta noteikumiem no
akcīzes nodokļa atbrīvo
dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto
lauksaimniecības produkcijas
ražošanai, lauksaimniecības zemes
apstrādei un meža vai purva zemes
apstrādei, kurā kultivē dzērvenes
vai mellenes, kā arī zemes
apstrādei zem zivju dīķiem,
lidz ar to dīzeļdegvielu,
kurai tiek piemērots akcīzes
nodokļa atbrīvojums.**

Lauksaimnieki var izmantot lauksaimniecības produkcijas ražošanai, kas ir: zemes apstrāde (aršana, kultivēšana u.c. zemes apstrādes darbi), kultūraugu sēja un stādīšana, sējumu kopšana (miglošana, mēslošana, vagošana), ražas novākšana un nogādāšana līdz kaltei un/vai glabāšanas vietai;

Lopbarības sagatavošana, nogādāšana līdz glabāšanas vietai un izdāle, ūdens piegāde ganībās un novietnēs, kūtsmēslu krātuves uzturēšana un kūtsmēslu izkliešana.

Bezakcīzes dīzeļdegvielu nedrīkst izmantot produkcijas transportēšanai ārpus saimniecības uz realizācijas vietu, t.i., graudu vai dzīvnieku transportē-

šanai pircējam, uzpircējam u.tml., kā arī bezakcīzes dīzeļdegvielu nedrīkst izmantot vieglajās automašīnās.

Valsts ieņēmumu dienests, veicot saimniecībās pārbaudes par bezakcīzes dīzeļdegvielas izlietojumu, pārbaudi veiks arī par grāmatvedības uzskaiti par saimniecisko darbību un grāmatvedības dokumentiem.

Zemkopības ministrija jau informēja, ka, ņemot vērā lauksaimniecības produkcijas ražotāju intensīvo darbu vasaras mēnešos un pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 3. maija noteikumiem nr. 344 “Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem”, Lauku atbalsta dienests (LAD) līdz šī gada 15. augustam piešķirs nākamo dīzeļdegvielas, kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu, apjomu – 30 litrus par vienu atbilstošās platības hektāru. Līdz ar to uz šī gada 15. augustu būs piešķirti 80 (50+30) litri par vienu atbilstošās platības hektāru.

Par atlikušā dīzeļdegvielas daudzuma piešķiršanu LAD lēmumu pieņems līdz

2011. gada 30. oktobrim. Atbalsta pretendenti par to tiks informēti.

Degvielu ar akcīzes nodokļa atbrīvojumu var iegādāties no tirgotājiem, kuri reģistrējušies šādas degvielas tirdzniecībā. Saraksts ar degvielas tirgotājiem regulāri tiek aktualizēts un publicēts LAD mājas lapas www.lad.gov.lv sadaļā “Akcīzes degviela”.

LAD atkārtoti izvērtēs un piešķirs dīzeļdegvielas daudzumu deklarēto un apstiprināto lauksaimniecības zemju apstrādei, neprasot minimālos ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības lauksaimniekiem, kuri ir pieteikušies dīzeļdegvielas limita piešķiršanai līdz š.g. 1. jūnijam un atbilst vienai no šīm prasībām:

✓ ir sākuši saimniecisko darbību un reģistrējušies Uzņēmumu reģistrā vai Valsts ieņēmumu dienestā laika posmā no 2010. gada 1. aprīļa līdz 2011. gada 31. martam;

✓ 2011. gadā pirmo reizi deklarējuši lauksaimniecībā izmantojamo zemi vienotā platību maksājuma saņemšanai 2010./2011. saimnieciskajā gadā.

Atgādinām, ka 2011. gadā pieteikšanās 2011./2012. saimnieciskā gada bezakcīzes dīzeļdegvielai notika līdz 2011. gada 1. jūnijam.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Kartupeļi – salmos, ķirbji – hugeldobēs

Atgriezoties pie iepriekš publicētā, atgādināsim, ka maijā "Novadniekā" rakstījām par kādu neparastu pasākumu. Vārkavas novada Upmalas pagastā tika rīkotas "Salmu dienas", pareizāk sakot, kartupeļu stādīšanas talka. Tās laikā grupa interesentu stādīja kartupeļus visai divainā veidā – lika bumbuļus nevis atartā vagā, bet nejausi izraudzītā vietā pļavā, uzklāja virsū pamatīgu pērnā gada salmu kārtu un gaidīja, kas nu sanāks.

Bija jūlija nogale, kad devāmies uz Upmalas pagasta "Upītēm", lai lūkotu, kā jūtas zem salmiem noglabātie kartupeļi un vai redzamas arī kādas citas divainības. Žurnālistus uzņēma mājas saimniece **ASTRĪDA DAMBĪTE**, kurai arī lūdzām rādīt un stāstīt par novērojumiem parmakultūru audzēšanā.

Sākumā visu pamazām

Te, lūk, arī ir tie slavenie kartupeļi salmos, viņa rādīja divus nelielus lauciņus pļavas vidū. Kartupeļi bija pašā ziedā. Lakstī sparīgi šūpojās siltajā vējā. Lauciņā nebija redzamas nezāles, vien salmu klājiens, kuram cauri izspraukušies kultūraugi.

"Vis sākas pēc tikšanās ar Ilzi Mežniecei no Višķiem," stāsta Astrīda Dambīte. "Iepazīnāties kādā no kaņepju audzētāju semināriem. Viņa mani aizrāva ar savām idejām, nolēmu iesaistīties. Nedomājiet, ka tas ir kaut kas varens un liels, ko šopavasār iesākām. Iestādījām tikai divus spaiņus kartupeļu. Vienā variantā bumbuļus likām uz apertas augsnes, bet otrā uz pērn no pļautas pļavas. Tiesa, nepieciešams viens nosacījums – kartupeļim tomēr jāsasakaras ar zemi. Tāpēc centāmies tos *iebakstīt* starp zāles ceriem tā, lai katrs atrastos uz augsnes. Stādīšana notika, kā parasti. Likām rindinās, kā to darītu vagās, vienīgi mazliet tuvāk vienu pie otra, pēdas attālumā. Īstenībā varējām iestādīt arī vairāk, bet sabojājās tehnika un nevarējām atvest pietiekamā daudzumā salmu ruļļus. Divi vien bija pieejami, tāpēc nācās iztikt ar šiem mazajiem izmēģinājumu lauciņiem. Vienu rulli izritinājām šeit, otru – tur," Astrīda norāda uz kartupeļiem. Vizuāli nekāda atšķirība nav novērojama, abi lauciņi izskatās vienādi. To, kas notiek zem salmiem, var tikai nojaust. Arī rezultāti būs vērojami rudenī, kad varēsot rīkot publisku kartupeļu ražas novākšanas talku, viņa teic.

Stādīs arī rudenī

Abos lauciņos iestādīti vienas šķirnes kartupeļi, tautā iecienītā 'Zilacīte'. Tagad Astrīda atzīst, ka ar stādīšanu mazliet nokavējuši. Tā kā ideja izvērsusies kā Sorosa fonda atbalstīts projekts, visas papīru lietas, saskaņošana un pasākuma organizēšana aizņēmusi krietnu laiku, tāpēc talka rīkota vien 22. maijā, kad citiem kartupeļi jau vairākas nedēļas kā iestādīti. "Nākamgad noteikti centīšos visu paveikt agrāk. Par to, ka atkal stādīšu zem salmiem, esmu pārliecināta. Ziniet, man ir vēl kāda pavisam traka ideja. Nezinu, kā izdosies, bet vēlā rudenī, pirms zeme sasals, salikšu kartupeļus laukā un noseģšu ar salmiem, kā to darījam pavasarī. Šitādi brīnumi pie mums noteikti vēl nekur nav dzirdēti, bet es mēģināšu. Protams, es riskēšu ar to, ka bumbuļi var sapūt, bet, ja neizmēģināšu, kā tad noskaidrošu?"

No bērnišas atceros, ka kolhozu laikos, kad nebija speciālu dārzu glabātavu, kartupeļus lika turpat uz lauka stīrpās – vispirms biezu salmu kārtu, bet virsū sameta zemes slāni. Ziemeļa brīnišķīgi, nekāds sals netraucēja. Nu, varbūt salmus sametišu nevis 50 centimetru kārtā, bet biežāku. Zemi? Vienīgi tik daudz, lai vējš salmus neaizpūt. Gan jau sedziņa būs pietiekami silta, lai kartupeļi nesusaltu. Ja vēl normāla sniega kārtā uzsnigs, tad visam jābūt kārtībā."

● Lūk, mans dižais kartupeļu lauks. Kamēr citiem tupeņu lapas Kolorādo vaboles nograuzušas, manējiem tās tuvumā nav rādījušas, rāda Astrīda Dambīte. Kāda zem salmiem būs raža, raudzīsim rudenī. Foto: A.Šnepsts

Nav jācinās ar lapgraužiem

Saimniece atzīst, ka bijis ļoti interesanti vērot, kas notiek abos mazajos izmēģinājuma lauciņos. Ilgi gaidījusi, kad cauri salmiem parādīsies digsti. Citiem lauki jau bija jācē un vairākkārt jāvago, "Upītēs" tikai izliduši pirmie asni. Astrīda teic, ka secinājusi vienu labu lietu, nemaz nevajadzējās cīnīties ar visu kartupeļu audzētāju lielāko ienaidnieku – Kolorādo vaboli. "Ilze Višķos, šādā veidā kartupeļus audzējot, jau pērn bija novērojusi, ka vaboles tiem mazāk kaitē. Pārliecinājos, ka taisnība vien ir. Lieta tāda, ka agri un parastā veidā apstādītos laukos lapgrauži negausīgi metas virsū jau pirmajām lapiņām. Saimniekam vajag miglot pat vairākas reizes. Manos "tūrumos" tobrīd nekas vēl nebija uzdzidzis. Kartupeļi no salmiem izlida, kad kaitnieki apkārtne jau noindēti. Paši varat redzēt, ka abos lauciņos nav nevienas Kolorādo vaboles. Starp citu, mūsu parastajā kartupeļu laukā to ir krietni daudz."

Interesanti, kas notiek zem salmiem? Saimniece saka, lai gan mācot ziņkārība, atturoties kartupeļus traucēt. Esot vien pabazusi roku zem salmiem un konstatējusi, kad pat vissausākajos apstākļos, kad citur kultūraugiem mitruma par maz, zem salmiem jūtama valgme. Tad jau viss kārtībā, lai tikai aug līdz rudenim.

Dārzu dobe – trīs vienā

Aizsāktais projekts parmakultūru audzēšanā devis iespēju iegūt jaunas zināšanas. Tā Astrīda kopā ar Ilzi Mežniecei devusies mācību braucienā uz Bulgāriju, kur tas vairs nav nekāds jaunums. Bulgārijā šādā neparastā veidā tiek audzētas daudzas kultūras. Kartupeļi esot vispiemērotākie Latvijas apstākļiem, tāpēc ar tiem arī sāks. "Upīšu" saimniece rāda uz turpat netālu augošajiem ķirbjiem – tā esot *hugeldobe*, kas šādi nosaukta tās pirmā pielietotāja vārdā.

"Vispirms izrakām pamatīgu bedri un sametām tajā satrupējušu koku gabalus, zarus. Virsū likām kūtsmēslus, uzbērām zemi. Sanāca dobe ar paaugstinājumu, kuru nomulcējam ar salmiem. Dobe gar malu sastādīju ķirbjus, bet pa vidu iesēju kukurūzu. Diemžēl kukurūzas sēklas ļoti slikti dīga, tāpēc neizdevās panākt nepieciešamo efektu. Būtībā līdzās kukurūzai, kad tā jau sadīgusi un mazliet paaugusies, bija jāiesēj arī zirņi, kam *lielā mēra* būtu balsts. Trīs vienā – tādai bija jābūt *hugeldobes* jēgai. Nekas, nākamgad būšu gudrāka, zināšu, kā pareizi rīkoties, tad arī viss izdosies."

Astrīda Dambīte ir aizrāvusies ar parmakultūru ideju. "Jebkurā gadījumā ir nepieciešams darbs, bet tas ir mazāks. Mazāki ir arī nepieciešamie materiāli un naudas līdzekļu ieguldījumi, bet tu dabū to, par ko citi maksā krietni vairāk," viņa saka ar

● Tā izskatās *hugeldobe*, kur uz satrupējušas koksnes, kūtsmēsliem un zemes gluži labi jūtas ķirbji.

pārliecību. "Es nedomāju un neceru, ka, audzējot kartupeļus salmos, raža būs spainis vai divi no viena bumbuļa. Bet sāls ir pavisam citur. Lauku cilvēkiem tagad katastrofāli trūkst naudas, ir īpaši pensionāriem, kuri iespēju robežās saimnieko savās piemājas saimniecībās. Lai apertu dārziņu, nokultivētu, sadzītu vagas, sastādītu, vagotu, ecētu un rudenī novāktu, vajag līdzekļus. Mūsu variantā vajadzīgs tikai pašā ieguldītais darbs. Vienīgie izdevumi būs tikai par salmiem, ja tādu mājās nav. Jebkurā gadījumā tas ir daudz daudz lētāk nekā pirkt dīzeļdegvielu un maksāt, piemēram, kaimiņam, kas ar savu tehniku visu izdarīs. Saliec kartupeļus pļavā, aplāj ar salmiem un aizmirsti līdz rudenim. Ecēt, vagot un ravēt nevajag, tas taču ir lieliski! Arī rudenī novākšana krietni vienkāršāka – ar dakšām atcel salmus un lasi, kas izaudzis. Zinātāji, kas jau izmēģinājuši, teic, ka kartupeļi esot sausi un tīri, kā nomazgāti."

Skatījās un brīnījās

Maijā, kad "Upītēs" tika stādīti kartupeļi, uz pasākumu bija sanākuši daudzi vietējie. Vieniem ideja likās interesanta un izmēģināšanas vērtā, otri gribēja redzēt, "ko tie trakie darīs".

"Atbrauca arī vīratēvs. Savulaik ilgus gadus strādājis kolhozā, redzējis kolektīvo saimniekošanu, bijis iecirkņa priekšnieks. Viņa viedoklis bija skeptisks, sak, kur tādi brīnumi redzēti, nekas jums te nesanāks. Nesen vīrs pie viņa bija aizbraucis un atgriezies stāstīja – tu zini, tēvs arī kartupeļus zem salmiem pabāzīsi. Noskatījās, nevienam neko neteica, bet nolēma pamēģināt. Man šķiet, tas ir labi, ka cilvēki atraisās un gatavi pārmaiņām.

Ilze pērn zem salmiem bija iestādījusi maisu kartupeļu, rudenī novāca sešus maisus. Protams, nekas izcils, bet raža normāla. Tā priekš savas ģimenes var pie-

tiekami izaudzēt. Ja parēķinu, cik naudas vajag no parasta kartupeļu lauka apstrādes līdz ražas novākšanai, sanāk liela summa. Kamēr visu pagrabā nogādā, esi nostrādājis līdz sāpošai mugurai. Te, pļavā, ne vairāk, ne mazāk būšu nostrādājusies, bet naudu varēs ietaupīt. Riska, ka ar tupeņiem rudenī kas notiks, arī nav.

Vienreiz man pavisam nelāgi sanāca. Kā parasts, rakšanas laikā jāpiemērojas tehnikas saimniekiem. Atara vagas vakarā, bet pa nakti uznāca salna ar minus diviem grādiem. Puse kartupeļu beigti un pagalam! Bet zem salmiem šiem silti, traktoriests nav jālūdzas un jāgaida. Pilnīga neatkarība..."

Nākamgad mēģinās atkal

Astrīda teic, ka nākamgad izmēģinājums noteikti turpināšot, jo šādā veidā audzējamas daudzas kultūras. Piemēram, burkāni. Šķiet neticami, ka sīkā sēkliņa var izspraukties cauri salmu slānim.

"Burkāniem ir savādāka tehnoloģija. Vispirms tos iesēj, kā parasti, augsne. Apsež ar mitru maisa drēbi un šādi tur aptuveni divas nedēļas. Kad laiks pagājis, drēbi ņem nost. Sēkliņam bijis silti un pietiekami mitrs, tās ir gatavas un spēkpilnas dīgt. Kas noticis ar nezālēm? Tās divu nedēļu laikā tumsā ir galīgi novārgušas un pretēji burkāniem nav spējīgas augt. Kad burkāni sadīguši un mazliet paaugusies, dobi mulcē, atstājot tos laukā, bet starpvas noglājot ar salmiem. Nav jau tā, ka nezāles galīgi izzudis. Šur tur tās nāks laukā, bet ravēšanas krietni mazāk.

Bulgārijā redzēju, kā ar parmakultūru audzēšanu nodarbojas nopietni. Kāda ģimene, kas pārcēlusies uz Bulgāriju no Anglijas, četrus gadus nav arusi un rakusi zemi, bet ievāc labu ražu. Paši smejas, ka izmantojot vienīgi *čikentraktoru*, tas ir, vistas. Divas trīs nedēļas putni dzīvojas ierobežotā laukā, kašājas, lasa tārpiņus, mēslo augsni. Un tad stāda visu, ko vēlas.

Varbūt šeit, Latvijā, tādas lietas izskatās divaini, bet tas ir tik vienkārši un efektīvi. Es jau smejos, ka man ir slinkums ravēt dārzu, tāpēc izmantoju salmus. Tiesa, vēl vīrs jāpārliecina par jauno saimniekošanu, viņš šajā ziņā ir konservatīvs."

Aizmirstās kaņepes

Aicinot rudenī uz kartupeļu rakšanu un pirmās ražas vērošanu, Astrīda saka, esot arī citas lietas, par ko runāt un stāstīt. Piemēram, par tehnisko kaņepju audzēšanu, kas nopietni viņu interesē. Pērn un arī šogad iesēts lauciņš, bet augi negrib un negrib stiepties augumā. Acimredzot, augsne neatbilstoša, jo labvēlīgā vietā kultūra izaugot kā mežs, triju un vairāk metru garumā.

Kāpēc kaņepes? "Saskārāmies ar problēmu ziemā apkurināt dzīvojamo māju. Kad uzstādījām koksnes granulu katlu, kurināmā cena bija salīdzinoši zema, tagad jāmaksā nesamērojami dārgi. Kad no kaņepēm paņem šķiedru, pāri paliek daudz atkritumu, kas izmantojami apkurei. Siltumatdeve ir daudz lielāka nekā koksnei vai kūdras briketēm.

Domāju, ar laiku dabūsīm no kaņepēm to, ko gribam. Šķiedra ir ļoti pieprasīta Eiropā, tāpēc atliek vien strādāt. Visapkārt kaimiņiem stāv neizmantota zeme, dažs iznomā, dažs ne. Ja izdosies pārliecināt, mēs te varētu nopietni nodarboties ar kaņepju audzēšanu, lai cilvēkiem būtu ienākumi."

□□□

Uz atvadām Astrīda vēl parāda jāpogu krūmus un citus ogulājus. Pie saknēm tie noklāti ar kartona loksniem jeb izjauktām iepakojuma kastēm. Arī tas ir viens no mēģinājumiem, kā radīt krūmiem labvēlīgu vidi augšanai, bet pašai izvairīties no nezāļu pļaušanas un ravēšanas. Ja kādam tas viss šķiet divaini, atliek tikai viens – pamēģiniet un tad arī parunāsim.

L.Kirillova

Linu un kaņepju pārstrādātāji prezentēja paveikto. Vārds zemniekiem

Sākums 1. lappusē.

Sadarbībā ar Latgales zemniekiem interesi izrādīja arī uzņēmums "Iecavnieks". Kopā ar Latvijas Industriālo kaņepju audzētāju asociāciju, kuru pārstāvēja tās vadītājs Guntis Vilnītis, biedrības plānos ir izveidot Latvijas mēroga lobiju dabīgo šķiedru popularizēšanai un audzēšanas atbalstam.

Preiļu pagasta Ličos notikušais seminārs ir viens no cikla pasākumiem, ko biedrība rīko Latgalē. Nesen šāda tikšanās bijusi Krāslavas novada Piedrujā, drīzumā būs Rēzeknes novada Lendžos. To mērķis ir parādīt zemniekiem linu audzēšanas un novākšanas jaunākās tehnoloģijas.

Mērķi ir saprotami un skaidri

Klastera pārstāve Ilga Vjakse klātesošos informēja par biedrības galveno mērķi – atjaunot Latgalē linu un kaņepju audzēšanu, balstoties uz modernajām tehnoloģijām. Lai to panāktu, noteikti atsevišķi apakšmērķi, piemēram, situācijas uzlabošana tehnisko šķiedras kultūru audzēšanā un pārstrādē uz zinātniski izstrādātu tehnoloģiju pamata; zinātniski pētnieciskās darbības programmas attīstība šķiedras un eļļas augu audzēšanas tehnoloģijas nodrošināšanai; informācijas un pieredzes apmaiņa ar nozares pārstāvjiem pasaulē.

Svarīga ir arī tirgus izpēte, esošo pētījumu un analītisko materiālu iegāde, iekšējā un ārējā marketinga aktivitātes, tāpat konsultāciju un pakalpojumu sniegšana atbilstoši dalībnieku kopējām prioritātēm un sadarbības jomām. Svarīga ir arī Eiropas Savienības struktūrfondu un valsts budžeta līdzekļu piesaiste.

Uzsākts pilotprojekts

Ilga Vjakse pastāstīja, ka pašlaik biedrība uzsākusi vienu no savām svarīgākajām aktivitātēm – valsts atbalsta programmas projektu aktīvās nodarbinātības pasākumā noteiktām personu grupām. Tiek istenots pilotprojekts dabīgo šķiedraugu nozares atjaunošanai Latgales reģionā. Pavasari ar biedrības atbalstu notika Eiropas Savienībā sertificētu šķirņu sēklu piegāde no Holandes – linu sēklas 'Caesar Augustus' un 'Agatha' kaņepju sēklas. Tāpat biedrība koordinē minerālmēsļu un sintētisko augu aizsardzības līdzekļu iegādi.

Dažāda veida sadarbībā ar Latgales lauku uzņēmējiem, piemēram, nomājot zemi no zemniekiem, slēdzot individuālus pakalpojumu līgumus un tā tālāk, biedrība šogad audzē tehniskās šķiedras kultūras vairākās Latgales pašvaldībās. Rēzeknes novadā iesēti lini 10 hektāru platībā, Viļānu novadā – viens hektārs, Preiļu novadā – 13,4 hektāri linu. Lielākās platības ir Krāslavas novadā, kur pašlaik vācami 94 hektāri linu un 7,5 hektāri kaņepju.

Pilotprojekta gaitā iegādāts linu novākšanas kombains, atpogaļotājs un stiebrīņu apvēršējs, kā arī rulonprese. Holandē ražotā tehnika gan ir lietota, bet pietiekami labā stāvoklī, lai krietni varētu kalpot arī Latgales zemnieku tīrmos.

Bija organizēts arī pieredzes apmaiņas brauciens uz Holandi, lai apgūtu linu stiebrīņu novākšanu pēc inovatīvas tehnoloģijas. Kolēģi no Holandes viesojusies arī Latgalē. Pēc lauku apskates atzinuši, ka situācija ir apmierinoša, jo citur Eiropā šīs vasaras sarežģīto klimatisko apstākļu dēļ ražas būs samērā niecīgas.

Nodrošinātas konsultācijas pie Latgales Lauksaimniecības zinātnes centra speciālistiem par linu audzēšanas agrotehniskajiem jautājumiem. Kopš sējas sākuma linu lauki nepārtraukti tika uzraudzīti un nepieciešamības gadījumā sniegtas arī zinātnes centra speciālistu konsultācijas.

● Latvijas Industriālo kaņepju audzētāju asociācijas vadītājs Guntis Vilnītis apliecinā, ka no kaņepēm izmantojams pilnīgi viss. Jo īpaši vērtīgi un pieprasīti ir spaļi, no kuriem visai vienkārši var pagatavot būvmateriālu ar lieliskām siltumizolācijas spējām.

Ilga Vjakse ir pārliecināta, ka tas ir labs iesākums, jo ir nodrošinātas arī produkcijas pirmapstrādes un tālākas pārstrādes iespējas. Tā Preiļos un Krāslavā notiks linu pirmapstrāde, bet Rēzeknē uzņēmums "Baltiks EAST" nodarbosies ar tālāku šķiedras pārstrādi. Uzņēmuma produkcija – pulētas un nepulētas dažādu veidu linu aukliņas, virves, sausi vērpta linu dzija, neaustie materiāli, garā līnšķiedra, maisu audumi – ir ekoloģiski tīra un jau tagad ir pieprasīta un tiek eksportēta Vācijā, Beļģijā, Francijā, Čehijā, Somijā, Krievijā, Lietuvā un Igaunijā.

Ilga Vjakse ir pārliecināta, ka biedrība "Linu un kaņepju pārstrādes klasteris" turpinās sadarbību ar Eiropas struktūrfondu. Taču galvenais mērķis ir panākt, lai linu un kaņepju nozares attīstības koncepcija tiktu virzīta tālāk un tiktu iekļauta Latgales reģiona attīstības plānos.

Semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar iespējām un sadarbības variantiem zemniekiem, kuri izteiks vēlēšanos nodarboties ar linu vai kaņepju audzēšanu. Ar savu piedāvājumu iepazīstināja Hipotēku bankas pārstāvis.

Vilinošās kaņepes

Ne tik populāra nozare Latvijā pašlaik ir kaņepju audzēšana. Taču ne mazāk perspektīva, ar lielu potenciālu gatavās produkcijas eksportam – semināra dalībniekiem teica Latvijas Industriālo kaņepju audzētāju asociācijas vadītājs Guntis Vilnītis. Viņš ir pārliecināts, ka kaņepes ir viena no universālākajām tehniskajām kultūrām – no kaņepēm var paēst, var izgatavot apģērbu, uzbūvēt māju, to apkurināt un pat ražot degvielu. Somijā esot veikti izmēģinājumi un secināts, ka zemniekam 200 kvadrātmetrus plašas mājas apsildīšanai gadā pietiekot kaņepju atkritumu tikai no vienu hektāru plaša lauka. Anglijā no ķieģeļiem, kuru gatavošanā izmantoti kaņepju spaļi, tiek būvētas mājas. Vēl ēku siltināmais materiāls, kompozītmateriāli un daudz kas cits pierāda, ka kaņepes var izmantot, sākot ar sēklām un beidzot ar spaļiem. Tāpēc, kā uzsvēr asociācijas vadītājs, pašlaik svarīga ir sadarbība ar Zemkopības ministriju, lai lauku attīstības plānā iekļautu arī linu un kaņepju audzēšanu, kas dotu iespējas izmantot Eiropas un valsts atbalsta pasākumus.

Kā kaņepes Latvijā tiek izmantotas pašlaik? SIA "Iecavnieks" spiež kaņepju eļļu, gatavo sviestu, kaņepju aizdaru. Ar garšīgajiem kaņepju produktiem maijā cienāti arī Eiropas kaņepju audzētāju kongresa delegāti. Produkti atzīti par labiem

● SIA "Baltiks EAST" agronoms un mehāniķis Jānis Batars demonstrēja, kā strādā Holandē ražotā linu novācamā tehnika. Lai arī liņāja, daudzus pārsteidza ātrums, kādā iekārta drāzās pa lauku. Sausā laikā un līdzenā reljefā dienā iespējams noplūkt linus 10 – 12 hektāru platībā.

un jau tuvākajās nedēļās pirmā krava tiks sūtīta patērētājiem uz Īriju. Gan Vilniša kungs, gan S.Zakrevkis uz semināru bija ieradusies tērpušies linu un kaņepju auduma drēbēs, lai uzskatāmi pierādītu, ka tādi dabīgi šķiedru audumi ir ne vien glīti, bet arī ērti un veselīgi. Diemžēl vieglās rūpniecības uzņēmumu speciālisti apņēmuši, ka ražot audumus Latvijā neesot izdevīgi mazo apjomu dēļ.

Tomēr kaņepju šķiedrai ir nākotne dažādu pakļāvīgu audumu gatavošanā, izmantojot nanotehnoloģijas un bez tām, speciālo audumu gatavošanā policijai un ugunsdzēsējiem. Izrādās, bez kaņepju šķiedras nav iespējams izgatavot labu bruņvesti. Savukārt no kaņepju spaļu un kaļķa maisījuma gatavoti bloki ir ideāli silts būvmateriāls, tāpat spaļi ir ļoti pieprasīti kā pakāisi zirgu stallos un vistu fermās Francijā un Anglijā. G.Vilnītis rādīja arī kompozītmateriāla paraugus, kas atvesti no Francijas. Latgales zemniekiem svarīgākais bija fakts, ka tie ražoti nevis lielā uzņēmumā, bet mazā zemnieku saimniecībā ierīkotā ražotnē. Kas tāds pilnīgi iespējams arī pie mums, uzsvēra un lauksaimniekus mudināja asociācijas vadītājs.

Latvija – starptautiski atzīta dabīgās šķiedras ražotājvalsts

Semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar Latvijas linu un kaņepju nozares "Ceļā karti 2020", dokumentu, kas soli pa solim parāda nozares attīstību nākamajiem deviņiem gadiem. Mērķis ir vilinošs – Latvijā kļūst par starptautiski atzītu dabīgās šķiedras ražotājvalsti. Pašlaik, no šī gada līdz 2014. gadam, rit pirmais posms jeb notiek nozares atjaunošana, kad Latgales pārstrādes uzņēmumiem nepieciešamā importētā šķiedra tiek pakāpeniski aizstāta ar vietējo lauksaimnieku audzēto produkciju. Paredzēta vismaz vienas pirmapstrādes rūpnīcas modernizācija. Tiek uzsvērtā sadarbība ar Zemkopības ministriju, piesaistīti zinātnes spēki, notiek uzņēmējdarbības paplašināšana.

Otrais posms no 2014. gada paredz linu un kaņepju sējumu nodrošināšanu 5000 hektāru platībā, nozares iekļaušanu valsts atbalstītājās zinātnes prioritātēs, piemērotāko sēklu selekciju un to starptautisku akreditāciju, jaunu produktu

izstrādi un testēšanu.

Trešais posms no 2017. gada vairāk veltīts jaunu produktu izstrādei un ieviešanai, to komercializēšanai, pārstrādes rūpniecību izveidei inovatīvo produktu ražošanai un dabīgo šķiedraugu tehniskās šķiedras elementu obligātai iekļaušanai dažādos kompozītmateriālos.

Lauku speciālistu viedokļi

Ko par linu un kaņepju atgriešanos Latgales tīrmos domā pašvaldību lauku speciālisti? Vai savulaik populārās kultūras atkal iemantoš popularitāti?

Dominiks Jauja no Līvānu novada: — Kāpēc gan ne, jāsak tikai darboties. Pirmkārt, jāiegādājas tehnika. Otrkārt, svarīgi zināt, kāds būs valsts atbalsts, kādas būs produkcijas iepirkuma cenas un pieprasījums. Kolhozu laikos linus kop-saimniecībās audzēja intensīvi. Bet toreiz akcents bija uz garšķiedras liniem, tagad tas vairs nav svarīgi. Tāpat tagad nav svarīgi, lai lini būtu precīzi sašķīroti, lai būtu tīri no nezālēm. Atceros, novākšanā, kur bija daudz roku darba, talkā tika aicināti viesstrādnieki. Lini vairs nav jāsiens kūlīšos, tos saveļ rulonos, tāpēc saimniekošana ir vienkāršāka.

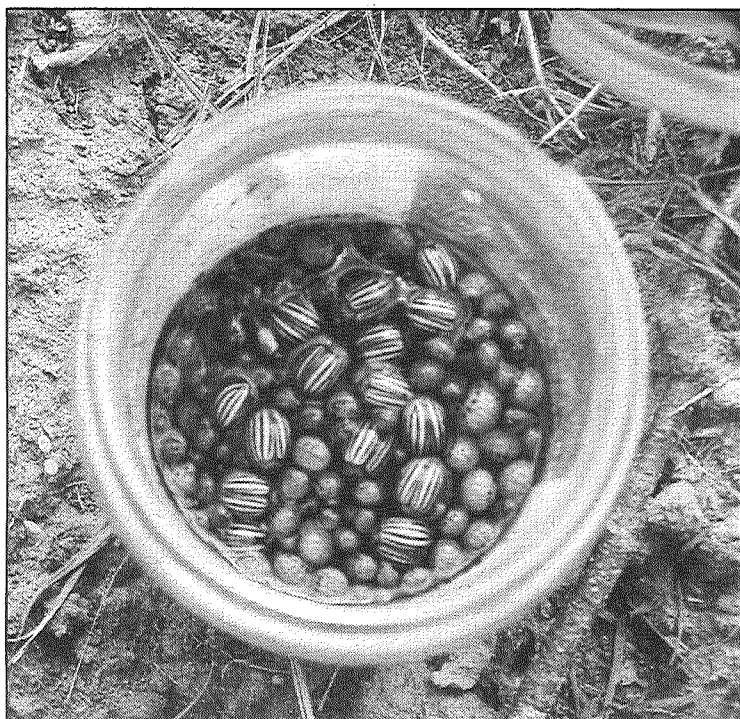
Seminārā piedalījās vairāki Līvānu novada zemnieki, domāju, interese būs. Taču nepieciešams visu labi izplānot, noskaidrot, kādas ir vietējo pārstrādes uzņēmumu jaudas. Līdz šim semināram arī man pašam nebija konkrētas sadarbības ar biedrību "Linu un kaņepju pārstrādes klasteris". Tagad varēšu zemniekiem sniegt plašāku skaidrojumu.

Elza Spodra Elste no Preiļu novada: — Savulaik kolhozā strādāju par vadītāju iecirknī, ik gadu audzējām un novācām linus aptuveni 180 hektāru platībā. Tie bija lieli apjomi. Tehnika mazjaudiva, vietējo strādnieku nepietika, katru gadu strādāja ap 100 talcinieku no Ukrainas. Lielākās problēmas radās lietainā laikā, linus ar lielāku mitrumu no toreizējās Preiļu linu fabrikas atgriezta atpakaļ. Mani iepriecina, ka tagad tiek izmantotas jaunas novākšanas tehnoloģijas, tāpēc gribētos, lai Latgalē zemnieki audzētu linus. Tā ir bijis no tēvu tēvu laikiem, jo augsnes šeit piemērotas. Noteikti mudināšu novada zemniekus pievērsties linkopības nozarei.

L.Kirillova

Posts ar kolorādo vabolēm un maijvabolēm

Daudzi lauksaimnieki un piemājas dārziņu īpašnieki šogad sūdzējušies par postu, ko nodarījuši kaitēkļi, īpaši kartupeļu lapgrauži un maijvaboles. Skaidrojumu sagatavojusi Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) augu aizsardzības departamenta integrētās augu aizsardzības daļas vecākā referente Inta Jakobija.

● Mazdārziņos ar kartupeļu lapgrauzi var cīnīties, kāpurus un vaboles vienkārši nolasot, jo kaitēklis parasti koncentrējas perēkļos. Foto: E. Strode

Kartupeļu lapgrauzis, tautā saukts par kolorādo vaboli, ir nozīmīgākais kartupeļu kaitēklis Latvijā kopš pagājušā gadsimta 60. gadiem. Latvijā gadā attīstās viena paaudze. Pieaugušās vaboles ziemo augsnē, pat viena metra dziļumā. Jūnijā, reizēm arī maija beigās tās izlien un dodas barības meklējumos uz kartupeļu laukiem, kur grauž lapas. Lai arī tās nav čaklas lidotājas, siltā laikā tās veic diezgan tālus pārlidojumus. Kad mēģināt uzstādīt olu dēšanu, apmēram pēc 5 — 15 dienām izšķīlušas kāpuri un arī uzsāk barošanu uz kartupeļu lapām. Pēc apmēram 35 dienām kāpuri pārtrauc barošanos, iekūņojas augsnē aramkārtas dziļumā. Kūniņas stadija ilgst līdz

divām nedēļām. Izšķīlušās jaunās vaboles visbiežāk parādās augsu sākumā un turpina barošanu līdz rudenim, kad tās ielien augsnē, lai pārzimotu.

Šogad pirmās lapgrauža vaboles tika konstatētas jūnijā pirmajā nedēļā atsevišķos stādījumos. Pašlaik, pēc VAAD datiem, kāpuri sastopami apmēram 80% no

novērotajiem laukiem.

Ja drīz pēc kartupeļu lapgrauža izšķīšanās lapu virsma nograuzta 8 — 10% apjomā, jālemj par ierobežošanas pasākumu uzsākšanu. Laukos, kur savlaicīgi un ievērojot instrukcijas prasības, veikti ierobežošanas pasākumi ar atbilstošiem insekticīdiem, apdraudējumu ražai parasti nav. Mazdārziņos lapgrauža ierobežošanā ļoti labus rezultātus var iegūt, mehāniski tos nolasot, jo vairumā gadījumu to pulcēšanās un barošanās vietas ir izveidotas perēkļveidīgi.

Ir vietas Latvijā, kur maijvaboles sastopamas regulāri, citur tās nekad nav redzētas. Masveida savairošanās notiek cikliski. Pieaugušās maijvaboles pārtiek no lapu koku, vislabprātāk ozolu, lapām. Masveida savairošanās gadījumos lielus postījumus nodara augļu dārzos. Savukārt maijvabolu kāpuri barojas ar augu daļām, kas atrodas augsnē.

Maijvabolu attīstības cikls ilgst četrus gadus. Apmēram maijā no ziemošanas vietām izlido pieaugušās maijvaboles un uzsāk barošanu. Tajā laikā notiek arī pārošanās process, apmēram pēc divām nedēļām sākas olu dēšana augsnes virskārtā.

Kāpuri izšķīlušas apmēram mēneša laikā. Pirmajā gadā līdz ziemošanai tie pārtiek no sīkākām augu saknītēm un trūdošām augu daļām. Otrajā, trešajā un arī ceturtajā dzīves gadā kāpuri savā uzturā sāk izmantot lielākas un sulīgākas augu pazemes daļas, tādēļ pieaug to kaitīgums un nodarītie postījumi. Ceturtais gada vasarā kāpuri iekūņojas augsnē 35 — 40 cm dziļumā. Vasaras beigās izkūņojas jaunās vaboles, paliek augsnē pārzimot. Attīstības cikls sākas no jauna.

Pēc VAAD novērojumiem, pieaugušo maijvabolu masveida lidošana 2007. gadā notika Kurzemē, 2008. un 2009. gadā — Kurzemē, Latgalē un Vidzemē. Pērn pieaugušās vaboles problēmas nesagādāja, bet kāpuri bojāja kartupeļu bumbuļus, sīpolus un zemeņu stādījumus gan lielākās, gan piemājas saimniecībās galvenokārt Vidzemē un Latgalē.

Likumsakarīgi, ka šogad konstatēts un saņemtas ziņas no iedzīvotājiem Zemgalē, Latgalē, Kurzemē un Vidzemē par maijvabolu kāpuru bojājumiem zemeņu stādījumos. Veiksmīgākā iespēja tikt no tām valā ir augsnes dziļa iridnāšana.

Līdz 5. septembrim var pieteikties uz atbalsta maksājumu "Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana"

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka lauksaimnieki līdz 5. septembrim var pieteikties uz Agrovīdes apakšpasākumu.

Atbalsta pretendentiem līdz 5. septembrim (līdz 30. septembrim ar atbalsta samazinājumu) LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs (RLP) jāiesniedz aizpildīts "Iesniegums pasākuma "Agrovīdes maksājumi" apakšpasākumam "Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana" 2011. gadā", kā arī šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijas atzinums.

Atbalsta pretendenti var būt saimniecības, kuras šogad pirmo reizi ir atzītas par atbilstošām lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanas kritērijiem.

Savukārt tiem lauksaimniekiem, kuri jau ir uzņēmušies piecu gadu saistības par lauksaimniecības dzīvniekiem, iesniegums kalpos kā apliecinājums saistību turpināšanai.

LDGRS apakšpasākuma mērķis ir saglabāt, aizsargāt un pavairot vietējās izcelsmes nozīmīgo šķirņu lauksaimniecības vaislas dzīvniekus, kuri nacionāli un starptautiski ir atzīti kā apdraudētas populācijas.

2011. gadā atbalsta maksājumu apakšpasākumā var saņemt vietējo nozīmīgo lauksaimniecības dzīvnieku šķirņu audzētājs, ja ganāmpulks ir viņa pārraudzībā atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzību.

Atbilstošās šķirnes ir: Latvijas brūnā un Latvijas zilā gov, Latvijas baltā cūka, Latvijas tumšgalve aita, Latvijas braucamā tipa zirgs un Latvijas vietējā kaza.

Iesnieguma veidlapas var saņemt katrā LAD RLP vai mājaslapā sadaļā ES atbalsts/Tiešie maksājumi/Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana (LDGRS 08).

Lauksaimniekiem sāk izmaksāt atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu avansu

Zemkopības ministrija informē, ka, sākot ar šo nedēļu, Lauku atbalsta dienests veiks avansa izmaksu atdalītajiem papildu valsts tiešajiem maksājumiem (PVTM). Avansa maksājums tiks veikts atdalītajam PVTM par laukaugu platībām, atdalītajam PVTM par platībām, atdalītajam PVTM par pienu un atdalītajam PVTM par liellopiem 70 procentu apmērā no Eiropas Komisijas apstiprinātiem finanšu apjomiem šiem maksājumu veidiem par kopējo summu līdz 28 miljoniem latu.

"Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad Zemkopības ministrija rada iespēju veikt atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma avansa izmaksu, jo šobrīd — ražas novākšanas laikā — lauksaimniekiem ir ļoti nepieciešami apgrozāmie līdzekļi," paskaidro zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

Avansa maksājumus izmaksās tiem lauksaimniekiem, kuri 2011. gadā iesnieguši platību maksājumu iesniegumu un, kuriem būs veiktas maksājumu atbilstības nosacījumu pārbaudes.

Izveidos Pārtikas nozares padomi

9. augustā valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos Ministru kabineta (MK) noteikumus, kas nosaka izveidot koordinējošu un konsultatīvu institūciju — Pārtikas nozares padomi, kuras darbības mērķis ir veicināt konkurētspējīgas un ilgtspējīgas pārtikas nozares attīstību.

Padomes izveides nepieciešamību aktualizēja Latvijas pārtikas ražotāji, ierosinot noteikt vienu atbildīgo iestādi pārtikas jomā, jo patlaban ar pārtikas nozari saistītie jautājumi, tostarp par atbalstu, eksporta veicināšanu, konkurenci, nodokļiem, tiek izskatīti vairākās ministrijās un to izveidotajās padomēs bez vienotas koordinācijas, kālab neveidojas kompleksss skatījums uz pārtikas nozares attīstību.

Noteikts, ka Pārtikas nozares padome koordinē ar pārtikas nozari saistītos jautājumus, nodrošina pārtikas nozarei būtisku problēmu risināšanu, veicina pārtikas nozares attīstību, sekmējot tās konkurētspēju vietējā un starptautiskā tirgū, kā arī pārtikas produktu eksportu.

Lai īstenotu šīs funkcijas, Pārtikas nozares padome izvērtē ar pārtikas nozari saistītos jautājumus un par tiem izsaka viedokli, tostarp Ministru kabinetam un Saeimas komisijām. Pārtikas nozares padome sniedz priekšlikumus par valsts politikas prioritātēm pārtikas nozarē, izvērtē un sniedz viedokli par tiesību aktiem, to projektēm un attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī plānotajiem pasākumiem, kas saistīti ar pārtikas nozari. Tāpat Pārtikas nozares padome izvērtē citu jomu ietekmi uz Latvijas pārtikas nozari, kā arī nodrošina informatīvo saikni un saskaņotu rīcību starp pārtikas nozares pārstāvjus un valsts pārvaldes iestādēm pārtikas nozarei būtiskos jautājumos.

Pārtikas nozares padomes nolikums stāsies spēkā pēc tā publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Turpmāk augu aizsardzības līdzekļus reģistrēs pēc zonālā principa

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) mainīs augu aizsardzības reģistrācijas sistēmu, piedāvājot vairākus jaunus maksas pakalpojumu veidus.

Tas noteikts 9. augustā valdības apstiprinātajos Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātajos Ministru kabineta (MK) noteikumos "Grozījumi Ministru kabineta 2011. gada 1. marta noteikumos nr. 163 "Noteikumi par Valsts augu aizsardzības dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādi", ar kuriem tiek nodrošināta jaunās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ieviešana, informē ZM sa-

biedrisko attiecību speciāliste Solveiga Lazovska.

Ar jaunās Regulas stāšanās spēkā tiek būtiski mainīta augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas sistēma, tostarp tiek ieviesta augu aizsardzības līdzekļu zonālā reģistrācija. Šim nolūkam dalībvalstis tiek iedalītas zonās — Ziemeļu, Centrālā un Dienvidu zonā. Līdz ar to turpmāk augu aizsardzības līdzekļus zonā izvērtēs viena valsts un uz šī novērtējuma pamata citas valstis zonā (Ziemeļu zonā — Lietuvā, Latvijā, Igaunijā, Dānijā, Somijā, Zviedrijā) pieņems lēmumu par augu aizsardzības līdzekļa reģistrāciju savā valstī.

Regula paredz arī citas valsts augu aizsardzības līdzekļu reģis-

trācijas obligātu savstarpējo atzīšanu zonā, kā arī brīvprātīgu citas zonas dalībvalsts augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas atzīšanu, ja klimatiskie, agrotehniskie un citi apstākļi ir salīdzināmi.

Tāpat kā līdz šim, arī jaunā regula paredz to, ka augu aizsardzības līdzekļu darbīgās vielas tiks izvērtētas Eiropas līmenī un iekļautas Eiropā atļauto darbīgu vielu sarakstā. Tāpēc visām dalībvalstīm, arī Latvijai, būs jāieskaitās darbīgu vielu novērtēšanas un atkārtotas novērtēšanas procesā kā ziņotāji dalībvalstij vai līdzziņotāji dalībvalstij.

Noteikumi stāsies spēkā pēc to publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Vajadzība pēc sociālās palīdzības Līvānu novadā nemazinās

Uz jautājumu, vai līdzekļu sociālajai palīdzībai līdz gada beigām pietiks, Līvānu novada domes sociālā dienesta vadītāja Arnīta Briška atbild ar optimismu: ir jāpietiek. Gada pirmajos septiņos mēnešos Līvānu novadā palīdzībai iedzīvotājiem jau iztērēti 67,50 procenti no gada laikā sociālajai palīdzībai plānotā. Tomēr palīdzība un atbalsts grūtībās nonākušajiem iedzīvotājiem jāsniedz jebkurā gadījumā, jo tas ir sociālā dienesta virsuzdevums.

Laika periodā no 2011. gada janvāra līdz jūlijam beigām atbilstība trūcīgās personas/ģimenes statusam konstatēta 1689 gadījumos, no jauna reģistrētas 69 lietas.

Pieaug arī garantētā minimālā ienākuma (GMI) saņēmēju skaits: janvārī to saņēmis 341 cilvēks, februārī 381, martā 638, aprīlī – 711, maijā – 702, jūnijā – 682 un jūlijā 700 cilvēki. Šāda veida palīdzībā iedzīvotājiem septiņos mēnešos izmaksāti vairāk kā 138 tūkstoši latu – ap 20 tūkstošiem latu katru mēnesi.

Bez tam sniegti arī citi normatīvajiem aktiem un saistošajiem noteikumiem atbilstoši pabalstu veidi, piemēram, pabalsts veselības aprūpei jeb medikamentiem – 17 676 latī (šis pabalsta veids otrajā pusgadā vairs netiek apmaksāts). Dzīvokļa pabalsts maksāts 551 gadījumā (83 612

● Norvēģu Sarkanā Krusta delegācija un tās vadītājs Svens Arne Hansens (ceturtais no kreisās) tikšanās laikā ar Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu (trešais no kreisās).

lati), pabalsts ārkārtas situācijā 27 gadījumos (1411 lats), apbedīšanas pabalsts 111 gadījumos (10 080 latī), pabalsts ēdināšanas segšanai (brīvpusdienas un internāts) – 366 gadījumos (15 688 latī).

Iedzīvotāji vērsušies sociālajā dienestā, lai saņemtu izziņas atvieglojumu saņemšanai par veselības aprūpi. Tādas izsniegtas 57 personām ar ienākumiem līdz 120 latiem un 92 personām ar ie-

nākumiem līdz 150 latiem. Valsts apmaksātus rehabilitācijas pakalpojumus saņēmušas 32 personas.

Sociālais dienests sešos gadījumos palīdzējis iekārtot personu dažāda veida sociālās aprūpes iestādēs jeb pansionātos. 11 personas izmitinātas dažādos krīzes centros.

Kopumā pēdējo gadu laikā sociālo dienestu darbinieku slodze palielinās, jo pieaug arī personu

skaitis, kas palīdzību meklē sociālajā dienestā. Šā gada septiņos mēnešos Līvānu novada sociālajā dienestā reģistrēto iesniegumu skaits bijis 3441, veikts arī teju tūkstotis apsekošanu personu dzīvesvietās.

Pēdējos gados sociālā spriedze pieaug, tāpēc arvien vairāk naudas jānovirza sociālajai palīdzībai. Tā 2008. gadā tam izlietoti 340 143 latī no pašvaldības budžeta, 2009. gadā 338 141 latī; 2010.

gadā – jau 569 877 latī; 2011. gadā plānoti 718 696 latī. Gada pirmajos septiņos mēnešos izlietoti jau 67,50 procenti no plānotā.

Kā skaidro Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, arī turpmāk viena no pašvaldības prioritātēm būs sociālie jautājumi. Nesen darbu sācis alternatīvās aprūpes centrs "Rožlejas". Šobrīd rekonstrukcijas darbi rit Līvānu slimnīcas palātās. Tuvāko gadu plānos ir meklēt investīcijas sociālās mājas izveidei. Notiks arī biedrības "Baltā māja" mītnes telpu Stacijas ielā rekonstrukcija, kur plānots piedāvāt sociālos pakalpojumus, piemēram, veļas mazgāšanu, apģērbu labošanu, dušas un tam līdzīgi.

Pašvaldībai daudz palīdz arī Haldenas Sarkanā Krusta misija no Norvēģijas, kas regulāri apgādā pašvaldības sociālās aprūpes iestādes ar nepieciešamo aprīkojumu, palīglīdzekļiem, mēbeļiem un citu inventāru. Arī 12. augustā Haldenas Sarkanā Krusta vadītājs Svens Arne Hansens tikās ar Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu, lai pārrunātu turpmāko sadarbību un to, kas no palīdzības piedāvājuma vairāk būtu nepieciešams.

Norvēģi jau vairākus gadus rīko arī vasaras nometnes Rudzātu speciālās internātskolas bērniem, arī šovasar bērni viesojās Norvēģijā, bet nākamvasar līdzīga nometne varētu notikt Latvijā. Abas puses padarīja gandarījumu par to, kā sadarbība attīstās un paplašinās.

Izstāde par vecticībniekiem

Līdz 30. septembrim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs piedāvā ceļojošu fotoizstādi "Rīgas Grebenščikova vecticībnieku draudze: garīgās kultūras mantojums un laikmetīgums".

Izstāde apskatāma Preiļu novada kultūras centra izstāžu zālē un veltīta Rīgas Grebenščikova vecticībnieku draudzes Svētās Dievmātes Aizmigšanas dievnama 250. gadadienai un 100. gadadienai kopš Daugavpili sanāca Pomoras novirziena kristiešu Vis-krievijas tautas izglītības kongress.

Izstādi atbalsta Vecticībnieku Pomoras baznīcas centrālā padome, Preiļu novada dome, Preiļu un Moskvīnas Pomoras novirziena vecticībnieku draudzes.

Rīgas Grebenščikova vecticībnieku draudze ir pasaulē lielākā Pomoras novirziena vecticībnieku bezpriesteru draudze, stāsta muzeja vēstures speciāliste Natālija Pizele.

Mūsdienu Latvijas teritorijā vecticībnieki ieradās 17. gadsimta vidū, kad pēc cara Alekseja Mihailoviča un patriarha Nikona veiktajām baznīcas reformām sašķēlās Krievu Pareizticīgā Baznīca.

Pirmo Rīgas vecticībnieku dievnamu svētīja garīgais tēvs Feodors Samanskis 1790. gadā. Tā bija koka ēka, kas piederēja

pirmās gildes tirgonim Savam Djakonovam. Pēc 1812. gada ugunsgrēkā nodegušo ēku vietā uzcēla ķieģeļu ēku – Rīgas labdarības slimnīcu un Kristus dzimšanas un Viņa svētās Mātes aizmigšanas dievnamu.

Vecticībnieku draudzes kodols bija vīriešu klosteris ar lūgšanu namu un patversmi. 19. gadsimta 20. gados draudzei bija sava slimnīca, skola zēniem, vēlāk arī meitenēm. 1833. gadā draudze sāka saukties Grebenščikova vārdā.

19. gadsimta 30. gados attieksme pret vecticībniekiem no varas iestāžu puses pasliktinājās. Tika izdoti vairāki rīkojumi, kas samazināja vecticībnieku īpašumus, ierobežoja viņu pārvietošanos, darba izvēles un sabiedriskās dzīves brīvību. Kad varas iestādes nolēma slēgt pēdējo vecticībnieku draudzei palikušo Grebenščikova lūgšanu namu Maskavas priekšpilsētā, cilvēki cēlās tā aizstāvēšanai un to nosargāja.

Pēc 1861. gada attieksme pret vecticībniekiem kļuva humānāka, un 1873. gadā Grebenščikova patversmes paspārnē atkal tika atvērta vecticībnieku skola. Vēl vairāk tiesību vecticībnieki ieguva ar 1905. gada 17. aprīļa ukazu: vienlīdzīgas pilsoņu tiesības, konfesiju brīvību. Atdzīvojās Rīgas vecticībnieku draudzes darbība, pie dievnama uzbūvēja zvanu torni ar apzeltītu kupolu. Uzplaukums turpinājās arī 20. gadsimta 20. – 30. gados.

● Ieskats izstādē par vecticībniekiem.

Periodā no 1940. gada līdz Atmodas laikam vecticībnieku draudze atkal piedzīvoja represijas un vajāšanas, kuras beidzās ap 1980. gadu, un draudze sāka atdzimt.

Tagad Grebenščikova draudzei ir pasaulē lielākais bezpriesteru novirziena vecticībnieku lūgšanu nams, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Tā galvenajā lūgšanu telpā, kurā septiņās rindās ir svētbiļņu siena (ikonostass), var vienlaicīgi

uzturēties 4 – 5 tūkstoši draudzes locekļi.

Draudzē darbojas koris, kurā ir štata dziedātāji, amatierkoris un svētdienas skola. Ierīkota publiskā bibliotēka, muzejs, nespējnieku patversme, kā arī svētbiļņu liešanas, kokapstrādes, tradicionālo apģērbu šūšanas un vēl citas darbnīcas. Draudzes paspārnē iekārtota arī izdevniecības no-

daļa un neliela tipogrāfija. Aktīvi darbojas Latvijas Vecticībnieku biedrība, kura kopā ar draudzi izdod žurnālu "Pomorski Vestnik", no 2008. gada – žurnālu "Nastavnik". 2006. gadā atjaunota Grebenščikova Garīgās skolas darbība. Draudzes zālē daudzi pasākumi notiek kopā ar Rīgas sabiedrības un zinātnieku ap-rindu pārstāvjiem.

Pārtikas kožu iznīdēšana

Caur atvērtajiem logiem un durvīm mājoklī ielido daudzi kukaiņi — odi, mušas, bites, knišji un pat pārtikas kodes. Latvijas Dabas muzeja entomologs Nikolajs Savenkovs atzīst, ka šovasar ciņa ar šiem kukaiņiem nav viegla.

Izplatītākā pārtikas kode — pārtikas svilnis

Nelielais tauriņš vārdā pārtikas svilnis, ko bieži sauc par pārtikas kodi, spēj nodarīt lielu kaitējumu uzkrātajiem pārtikas produktiem. Pārtikas svilņiem ir vairākas sugas, taču izplatītākā ir *Plodia interpunctella*: divkrāsains tauriņš, kura spārnu ārmala ir šokolādes krāsā, bet no iekšpusē — gaiši. "Mūsu platuma grādos svilņi nespēj dzīvot brīvā dabā, bet karstā laikā tie spēj pārlidot nelielas platības. Brīvā

dabā tie rodas, piemēram, zem ābeļu vai ogu krūmā, kur ir sakrituši augļi. Bieži vien šie kaitēkļi tiek atnesti mājās no veikaliem," stāsta Savenkovs.

Pārtikas svilnis pārtiek no visām augu izcelsmes barības vielām, kas ir sastopamas viņa ceļā — graudi, milti, cukurs, pārslas, makaroni, sēklas, šokolāde, tēja, kafija, maīze, risi, žāvēti augļi, garšvielas un vēl citiem virtuvē sastopamiem gardumi.

Attīstība un vairošanās

Kad tauriņš nonācis pie pārtikas produktiem, tas sadēj oļiņas, no kurām jau drīz izšķīlas kāpuri, kas turpina graužt produktus, veidojot tajos tīmekļus. Jau pēc neilga laika kāpuri meklē kādu klusāku vietu, kur iekūņoties (skapja sprauga, grīdas liste, sienu stūris). "Kāpuri spēj pārvietoties samērā lielā platībā, pārceļojot no vienas dzīvokļa telpas uz otru. Tiesa, viesistabā viņiem

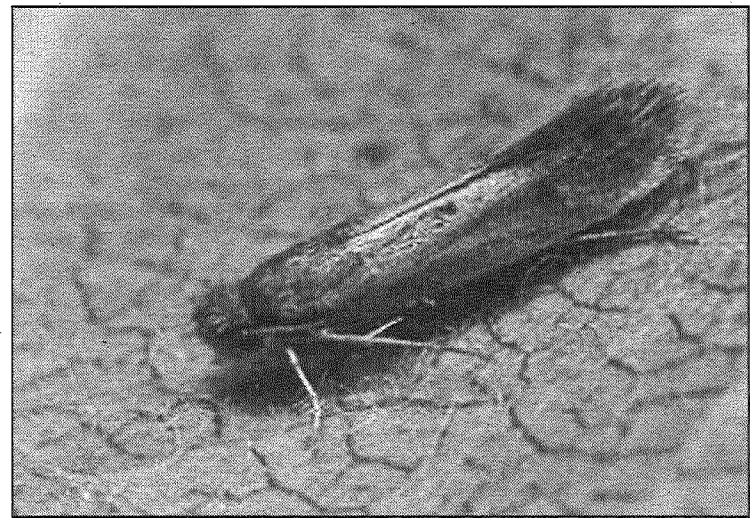
nav ko meklēt, jo tur nav nekā tik garšīga, kā, piemēram, virtuvē, kur turklāt pie krāsns ir siltāks," stāsta entomologs.

Ziemas laikā svilņi paslēpjas vietās, kur ir silts — pie apkures sistēmas dzīvoklī, pie krāsns virtuvē. Ja no tiem izdodas atbrīvoties ziemas laikā, tad ir maz ticams, ka tie parādīsies no jauna. Citādi, Savenkovs atzīst, ka ir gandrīz neiespējami atbrīvoties no šiem kaitēkļiem. Atliek vienīgi darīt visu iespējamo, lai apturētu to izplatību un tīkamos dzīves apstākļus.

Noslēgt vai termiski apstrādāt

Entomologs neiesaka veidot pārtiku lielas produktu rezerves: "Produktus visdrošāk glabāt stikla hermētiskās burkā, jo svilņi viegli izgraužas cauri pārtikai vai polietilēna pakām.

Ja ir aizdomas par svilņiem, produkti jāsasaldē vai jāsakarsē

līdz +50...+60°C. Ja pārtikas produktu pakā jau redzami kāpuru tīmekļi, labāk ir pēc iespējas ātrāk no pakas atbrīvoties, lai kāpuri neizplatās tālāk. Paši tīmekļi nav indīgi, taču tie noteikti nav patīkami ēšanai.

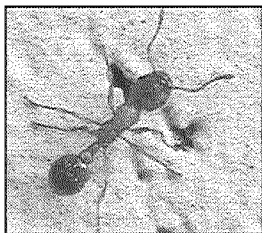
Pastāv, protams, arī ķīmiskie līdzekļi, lai atbrīvotos no svil-

ņiem, taču es to nerekomendēju, jo virtuvē un pārtikas produkti nav istā vieta šādiem līdzekļiem."

Pret smaržīgu, sakaltušu augļu mizu vai lauru lapu novietošanu kā paņēmieni, lai izvairītos no kaitēkļiem, entomologs ir skeptisks, piebilstot, ka svilņi apēdis tos kā nebijušus.

Lai mājoklī neielavās sarkanās skudras

Vasarā cilvēkus traucē ne vien odi, bet arī citi mazi, bet ļoti uzbāzīgi kukaiņi. Vieni no tiem — sarkanās skudras, kuras ir ļoti kustīgas un viegli caur kanalizācijas vai apkures caurulēm un dažādām mazām spraudzīm var iekļūt mājoklī un sagādāt tā saimniekiem ne mazums raīžu.

Daudzi uzskata, ka skudras, kuras mēdz ieperināties namos, ir nekaitīgas, taču patiesībā mājās skudras līdzīgi kā tarakāni un mušas, var kļūt par dažādu kuņģa un zarnu trakta slimību pārnēsātājiem.

Lai sagatavotos un spētu atvairīt mazo kukaiņu mēģinājumu ieperināties mājās, apkopotī ārvalstu specializēto mediju padomi, kas noderēs ciņā ar sarkanajām skudrām.

✓ Efektīvas ir lamatas, kuras gatavo no 50 gramiem ūdens, 6 gramiem boraka, 50 gramiem cukura un nedaudz vaniļina. Atliek vien sagaidīt, kamēr mazie kukaiņi sajūtīs saldo smaržu un iekļūs lamatās.

✓ Ja sarkano skudru kolonijas ceļu aizšķērso ar saulespuķu eļļas strīpu, skudras nespēs to pārvarēt.

✓ Visparastākais raugs ir ļoti efektīvs līdzeklis sarkano skudru iznīdēšanā. No svaiga rauga un ūdens gatavo biezu pastu, kurai pievieno nedaudz ievārijuma vai medus un novieto vietās, kuras iecienījušas skudras.

✓ Arī ar ķiploku ierīvēta grīda atbaidīs skudras. Mazajiem kukaiņiem ļoti nepatīk arī sīpolu un pētersīļu aromāts.

✓ Ciņā ar mājās skudrām iespējams sagatavot arī lamatas, kas sastāv no vienas ēdamkarotes cukura, 1/3 tējkarotes boraka, kas izmaisītas 2-3 ēdamkarotēs karsta ūdens. Atdzesētā šķidrumā ieliek vienu tējkaroti medus. Tomēr jāatceras, ka šādas lamatas jāgatavo tīrā traukā, jo skudras visai viegli var sajūst dažādu aromātu piejaukumu.

✓ Lai skudras neiekļūtu traukos un nesāktu mieloties ar mājās saimnieku pārtikas produktiem, trauku malas jāieziež ar saulespuķu eļļu.

Kožu kāpuriem nepatīk saule

Mazie, lidojošie kukaiņi, kurus ir gandrīz neiespējami notvert, kamēr tie lido, atstāj pēc sevis neizdzēšamas pēdas drēbju skapī un kumodēs. Runa ir par kodēm, kuras grauž visu, kas sastāv no šķiedru olbaltuma, piemēram, kaprona zeķes, lina džemperis, dabīgā zīda blūze un kažoks.

Tās spēj sabojāt iemīļoto apģērbu tik ļoti, ka tas vairs nav lietojams. Kodes ir īpaši aktīvas siltā laikā — no pavasara līdz rudenim. Lai no tām izvairītos, var izmantot dažādus ķīmiskos kodes atbaidošos līdzekļus, kas nopērkami veikalos. Taču ir virkne tautas līdzekļu ciņā ar li-

dojošajiem "drēbjgraužiem".

Galvenais noteikums ir regulāri (ik pēc pusgada) izpurināt drēbes, jo kožu kāpuriem patīk netīras drēbes, putekļi un tumsa. Atliek izkarināt drēbes karstā saulē uz vairāk nekā trīs stundām, izpurināt tās, un kožu kāpuri būs uzveikti.

Starp drēbēm skapī var ielikt vērmēļu, tabakas, asiņszāļu un lavandas ziedus, lapas. Patīkamu aromātu un aizsardzību vilnas izstrādājumiem dod kaltētas apelsīna vai citu augļu miziņas. Lidojošajām kodēm nepatīk arī krustnagliņu un ģērāniju smarža.

Skapī var ievietot arī ciedra koka bumbiņas, jo ciedra smarža atbaida kodes, kavē pelējumu, un nav kaitīga cilvēka veselībai.

Ciņa ar ķirmjiem — bez garantijas

No lauku mājām atvedu vecu skaistu kumodi. Gribu to atjaunot, bet konstatēju, ka mēbelē iemājojuši ķirmji. Vai ir kādi vienkārši paņēmieni, kā ar tiem tikt galā?

Mēbeļu atjaunošanas speciālisti apliecina, ka istas garantijas pret šo postu nav. Ķirmji sadēj oļiņas, no tām izšķīlas jauni kaitnieki, kas grauž mēbeles, bet var iemesties arī koka dēļu grīdā vai durvīs.

No seniem laikiem saglabāties kāds vienkāršs paņēmieni — ķirmjus izsaldēt. Iznes mēbeles pagalmā ziemas salā un atstāj tur pāris mēnešus. Protams, jāparūpējas, lai nokrišņi nesabojā.

Otrs puslīdz drošs veids mājās apstākļos ir piesūcināšana ar ožamo spirtu. Ap mēbeli izveido plēves pārklājumu un apakšā paliek plakanu trauku ar ožamo spirtu. Tas izgaro, iesūcas spraugās, un ķirmji nobeidzas. Tiesa, pēc mēneša indēšanas process jāatkārto. Iespējams arī špicēt šķidrums ķirmju alās, bet tad ir vajadzīga liela pacietība.

Viens no variantiem ir maisījums, kas sastāv no 100 daļām terpentīna, piecām daļām vaska, piecām daļām parafīna un trim daļām kreolīna. Šis maisījums gan vairāk domāts profilaksei no ķirmjiem un citiem koksnes kukaiņiem.

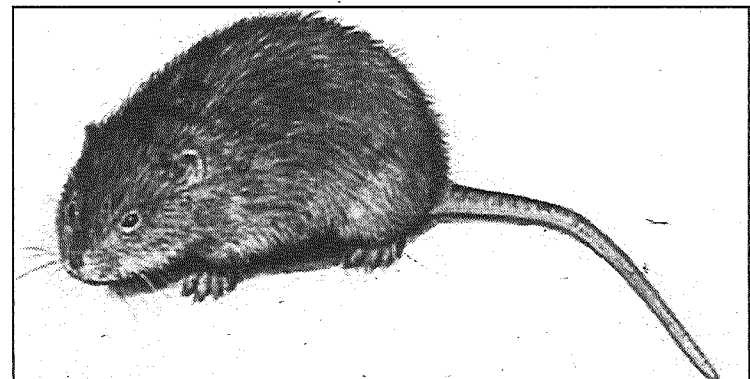
Interesanti ir šādi paņēmieni:

maisījums no terpentīna un petrolejas (3 : 1), naftalīna piesātinātais šķidrums benzīnā vai vazelinā. Ar šiem līdzekļiem nepieciešams iezest visus caurumus koksne un aizbāzt ar vasku vai parafīnu, lai līdzeklis neizgaistu.

Lai labāk izvairītos no ķirmjiem, koksne būtu jau laikus jāapstrādā un jāatjauno koksnes aizsargpārklājums. Tomēr jāatceras, ka pārmērīga koka poru bloķēšana var izraisīt mehāniskas deformācijas. Tāpat iesaka izvēlēties mūsdienīgus līdzekļus, kas iedarbojas tikai uz šiem kaitēkļiem, bet nekaitē cilvēkam un apkārtējai videi. Izveidoti pat speciāli līdzekļi — «Bochemit Plus» un «Pinotex Base».

Kā padzīt strupastes, kas posta dārzu?

Gan ūdenszūrkai (ūdeņu strupastei), gan citām strupastēm garšo dārzeni, zem kokiem nobirušie augļi un dažādas sēklas, kas atrodas komposta kaudzēs. Tās apgrauž augļu koku saknes un jauno kociņu mizu, rokas arī pēc saknēm un sīpoliem.

Labi zināms, diemžēl visai grūti īstenojams ieteikums: neatstāt graužējiem dārzā barības bāzi — stīrpaš, komposta kaudzes koku tuvumā, nenovāktus dārzenus, nobirusus un bojātus augļus, nezāles ar visām sēklām. Kārtīgi jāiztīra arī krūmi un briksņi. Ja graužējiem nebūs barības un labu slēpšanās vietu, tie pārcelsies citur.

Uzskata, ka ūdenszūrkām patīk mitra augsne, tāpēc tās vairāk kaitē dārziem, kas atrodas upju, ezeru, grāvju, diķu vai pārpurvotū vietu tuvumā. Tomēr nereti (īpaši ziemā) šie dzīvnieki aizklist tālu prom no ūdenstilpēm.

Strupastes var mēģināt izķert ar slazdiem, ko izliek pie graužēju ejām, takām un barošanās vietās. Tos pārbauda rītos un vakaros. Par ēsmu mazajām stru-

pastēm iesaka izmantot apgrauzdētus, ar saulespuķu eļļu apslacītus rupjmaizes gabaliņus, ūdenszūrkām — sulīgas saknes (burkānu, kukurūzas vai kartupeļu gabaliņus). Zooloģis Vilnis Skuja gan atzīst, ka vasarā, kad apkārt daudz svaigu zaļumu, ar šādu ēsmu slazdā grūti ievilināt.

Var izmantot speciālas saindētas ēsmas, ko izvieto graužēju un kurmju alās vai koku tuvumā noliktās maza diametra caurulēs ar atvērtiem galiem. Šim nolūkam der arī plastmasas pudeles, kam abi gali nogriezti. Indi izliek tā, lai nevarētu piekļūt putni un mājdzīvnieki. Esmu papildina tīkmēr,

kamēr vairs nav ēdāju.

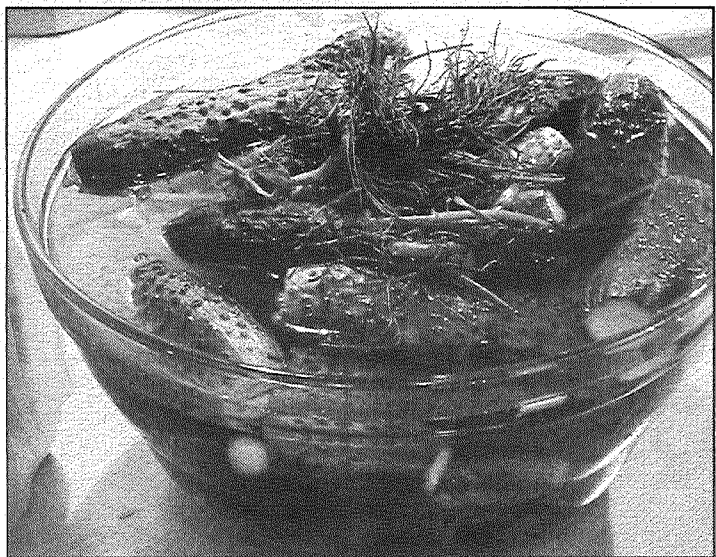
Pret ūdenszūrkām palīdz 1 m dziļi zemē ierakts smalks pinums vai šiferis, bet ar šādu pazemes nožogojumu var apjot nelielu zemes gabalu, lielāku platību ierobežošanai tas nederēs.

Ūdeņu strupastes garšo Amerikas ūdelēm un pūcēm, bet tās nekad neapēdis visas līdz pēdējai... Labs palīgs varētu būt arī medīgs kaķis.

Veikalos graužēju indēšanai piedāvā dažādus līdzekļus — speciālas tabletes, briketes, želejas, pastas, kuras iztur mitrumu un ir piemērotas likšanai alās vai to tuvumā.

LABU APETĪTI!

Mazsālīti gurķiši

Klasiskie mazsālītie gurķi

Nepieciešams: kilograma mazu lauku gurķīšu, saišķītis diļļu, divas daiviņas ķiploka un trīs ēdamkarotes sāls.

Pagatavošana: gurķus rūpīgi nomazgā. Noslauķo dilles un nomizo ķiplokus. Aptuveni divarpus litros ūdens iemaisa sāli, līdz tas izšķīst. Gurķus, dilles un sagrieztus ķiplokus kārtām liek māla vai stikla traukos. Uzlej sālsūdeni. Uzliek slogu. Gurķus uz trijām vai četrām dienām noliek vēsumā. Visgaršīgākie tie ir apmēram pēc nedēļas (vēlāk paliek rūgtieni).

Mazsālīti gurķi ar medu

Sastāvdaļas: pieci kilogrami gurķu, 100 gramu sāls, divas ēdamkarotes mairrutku, dilles ar kātiem, trīs litri ūdens, medus.

Pagatavošana: gurķiem nogriež galus un gareniski pārgriež uz pusēm. Sakārto dziļā traukā kopā ar dillēm. Pārlej ar ūdeni izšķīdinātu sāli un sinepēm. Liek vēsā vietā zem sloga uz divām dienāktīm. Tad ņem ārā un pārgriež vēlreiz uz pusēm, mērc medu un bauda. Ļoti patīkama saldskābena garša.

Ātrie mazsālītie gurķiši

Sastāvdaļas: aptuveni divi kilogrami gurķu uz trīslitru burku, dažādi zaļumi, ķiploks, sāls, cukurs, etiķis un karsts ūdens.

Pagatavošana: visu samet burkā, ieber ēdamkaroti rupjās sāls, ēdamkaroti cukura, ēdamkaroti galda etiķa, aplej ar karstu, bet ne verdošu ūdeni. Burku sakrata, lai visi komponenti labāk savienotos.

Mazsālīti gurķi I

Nepieciešams: nelieli gurķi, sālijums (viena vai divas striķētas ēdamkarotes uz litru ūdens), ķiploki, dilles ar visiem ziediem, mairrutku lapas vai sakne un upeņu lapas.

Pagatavošana: gurķīšus nomazgā, sapilda burkā, pa starpām liekot garšaugus. Katlā uzvāra ūdeni (no piepildītās burkas puse tilpuma būs sālijums), pieber sāli un uzvāra. Karstu pārlej gurķiem. Liek siltā vietā, lai procesu paātrinātu. Ja uzlej verdošu ūdeni, tad iesālās ātrāk.

Mazsālīti gurķi II

Sastāvs: ap 800 gramu gurķu, liela bunte diļļu, četras ķiploka daiviņas, gabaliņš asā pipara un tējkarote gatavu mairrutku. Marināde: litrs ūdens, ēdamkarote sāls, pusotra ēdamkarote cukura un divas ēdamkarotes deviņprocentīga etiķa.

Sagatavošana: gurķiem nogriež galus. Rupji sagriež dilles, piparus, ķiplokus. Liek traukā, pievieno mairrutkus. Uzvāra marinādi, nedaudz atdzesē un uzlej gurķiem. Šādi gatavoti gurķi ir ļoti maigi. Ja vēlas stiprākus, var likt nedaudz vairāk sāls.

Vēlamo garšu panākt ir ļoti vienkārši – kad marināde atdziest, to nogaršo. Kāda būs iznākusi marināde – tā garšos arī gurķi. Ja gurķus grib sāļākus vai saldākus, marinādei pievieno nelielā ūdens daudzumā izšķīdinātu sāli vai cukuru.

PASMAIDĪSIM

- Laipni lūdzam! Mūsu sanatorijā jūs jutīsities gluži kā mājās.
 - Tiešām?
 - Protams! To mēs garantējam.
 - Tādā gadījumā, lūdzu, anulējiet ceļazīmi un atdodiet naudu!
 - Bet kāpēc?
 - Tāpēc, ka man teica, te būšot normāla atpūta!
- ☺ ☺ ☺
- Sieva sūdzas vīram:
 — Mēs ar tevi esam pamatīgi iesūnojuši, nekur kopā neejam.
 Vīrs: — Labi jau, labi. Rīt, kad nesīšu laukā atkritumu spaini, paņemsīu tevi līdzi.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 18. augustam.

T	ā	l	r	.															
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtīņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālrunis/fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
 Adrese, tālr. _____
 Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Ne
 Maksa Ls 0,40 (ar PVN).
 Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Vētra izposta Skujetnieku ciemu

Spēcīgs vējš, kas līdzinājies virpuļviesulim, piektdienas vakarā nodarījis postījumus vairākām ēkām Rugāju novada Skujetnieku ciemā, ar saknēm izgāzti vairāki koki. Cilvēki nav cietuši, informē LETA.

Kādi daudzdzīvokļu ēkai, kurai pagājušajā nedēļā pabeigti renovācijas darbi un kuru ekspluatācijā bija plānots nodot šonedēļ, vējš norāvis jumtu, cietis arī kādas privātas ēkas jumts. 15. augustā bija paredzēts saukt Rugāju novada domes

ārkārtas sēdi, lai lemtu par iespējam palīdzēt cietušo ēku iedzīvotājiem, taču pašvaldība jau apsver iespēju lūgt palīdzību Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, jo novada domei neesot brīvu līdzekļu šādiem gadījumiem.

INTERESANTI

Ukrainā atvērts spēka muzejs

Ļovovas pilsētas Brīvības prospektā parādījes muzejs, kura eksponāti veltīti ukraiņu iecienītajam gaļas ēdienam, informē portāls "Lenta.ru".
 Ekspozīcijā ietilpst dažādas no spēka gatavotas skulptūras, kā arī gleznas, fotogrāfijas un citi mākslinieku darbi, ka veltīti sāļtajai treknajai cūkgaļai.
 Iztādē ir redzama, piemēram, cilvēka figūra, sveces no spēka un šaha figūru komplekts.
 Par muzeja izcilāko eksponātu tiek atzīta cilvēka sirds atveidojums spēķi. To pat iekļāvuši Ginesa rekordu grāmatā.
 Muzeja restorānā var pasūtīt dažādus ēdienus, piemēram "Merlīnas Monro lūpas", kurā ir spēķis kopā ar saldējumu un augļiem. Pieejams arī spēķis šokolādē.

Septiņi laimes cikli

Vai esiet ievērojuši, ka ik gadu ar jums apmēram vienā un tajā laikā gadās vienādi notikumi? Tas tāpēc, ka gada laikā cilvēks izdzīvo septiņus dzīves ciklus. Tos ievērojot un aizvadot noteiktā ritmā, iespējams krietni vien atvieglot savu dzīvi. Šos ciklus viegli noteikt: katrs ilgst 52 dienas. Pirmā sākums ir jūsu dzimšanas diena. Piemēram, ja esat dzimis 6. jūlijā, tad pieskaitiet 52 dienas, uzzināt, ka tas beigsies 27. augustā. Otrais dzīves cikls iesāksies 28. augustā un beigsies 17. oktobrī... Jāpiebilst, ka dzimšanas gadam nav nozīmes. Skaidrs arī, ka garajā gadā pēdējais dzīves cikls būs par vienu dienu ilgāks. Ko nozīmē šie cikli? Kā tos izmantot savā labā?

Pirmais cikls – iespēju laiks

Šis ir labākais laiks, lai ar ietekmīgu cilvēku palīdzību īstenotu iecerēto. Atrādisit aizbildņus, sen kārotu darbu, iespējams gūt materiālus labumus vai sākt savu biznesu. Veiksmīgs periods, lai meklētu un atrastu uzticamus partnerus un ieguldītu naudu kādā izdevīgā projektā.

Šajā ciklā jāspodrina sava reputācija.

Otrais cikls – lielu un mazu pārmaiņu laiks

Šajā laikā var doties tuvos un tālos braucienos – vienalga, darba vai atpūtas, — tie noteikti būs veiksmīgi. Brīdis labvēlīgs visam, kas saistīts ar kustību: auto pirkšanu vai pārdošanu, pārvadājumiem...

Izdevīgi uzstāties sabiedrībā. Plašas iespējas paveras tiem, kuri nodarbojas ar šķidrumu pirkšanu vai pārdošanu – vienalga, vai tas būtu piens, ūdens, alus vai benzīns.

Der iegaumēt, ka otrā cikla laikā nevajag sākt jaunu biznesu, mainīt darbu, parakstīt ilgtermiņa līgumus, piešķirt vai ņemt kredītus, iegādāties vērtspapirus un spēlēt azartspēles.

Trešais – enerģētiskais cikls

Šajā laikā būs teicama pašsajūta un veselība. Nebijis enerģijas pieplūdums ļaus veikt svarīgus darbus. Vispiemērotākais periods cīnīties ar konkurentiem.

Ja vēlaties kaut ko pārdot, tas jādara nekavējoties, veiksmē garantēta!

Šajā laikā vīriešiem nav ieteicams uzsākt jaunas romantiskas attiecības, savukārt sievietēm brīdis ir piemērots, lai meklētu aizbildni, kurš spēs palīdzēt un sniegt nepieciešamo atbalstu. Ja nevēlas iegūt ienaidniekus, jāvairās no konfliktiem.

Piektais – personīgais cikls

Paplašiniet savu interešu loku. Jūsu viedokļi ieklausīsies, draugi un sadarbības partneri – uzticēsies. Esiet sabiedrīks, atmetiet kautrību un vērsieties pie augstāk stāvošām personām, Ja nākas tiesāties, dariet to šajā laikā.

Lielisks periods īstenot tādas ilgtermiņa projektus, kuri saistīti ar komandējumiem un pārrunām. Var veikt lielus iepirkumus, ieguldīt naudu, tomēr jāņem vērā, ka ar visu var notikt kaut kas negaidīts.

Nav ieteicams pirkt un pārdot gaļu un jūras produktus, labāk – uz laiku kļūt par veģetārieti!

Sestais cikls – atslābināšanās

Laiks atpūties, izklaidēties, nodarboties ar sportu – karjera necietīs, ja nedaudz laika velēsiet arī sev. Ista brīdis, lai kaut kur aizbrauktu, pavadītu laiku kopā ar ģimeni un draugiem, veidotu jaunas romantiskas attiecības. Vērtīgi baudīt mākslu – tā kalpos par nākotnes veiksmes ķīlu. Šajā laikā radušās draudzīgas vai intīmas attiecības būs noturīgas. Vīrieši, neželējiet naudu puķēm, smaržām un rotām! Sievietēm izdosies savaldzināt savu sapņu princi. Var arī nedaudz pastrādāt: kļūt par kāda uzņēmuma akcionāru vai ieguldīt naudu daudzsolosā biznesā.

Septītais – kritiskais cikls

Šajās dienās jāpārdomā jauniegūtā pieredze. Iespējams, tieši tagad sapratīsiet, ka "likāt ne uz to zirdziņu", tāpēc nākotnē vēlams pārorientēties uz kaut ko citu.

Radikālas pārmaiņas var izprovocēt neapdomāta rīcība, bet nevajadzētu krist izmisumā: katrs zaudējums ir tālākas attīstības sākums, der atbrīvoties no visa liekā. Var kalt jaunus plānus, bet jāņem vērā, ka vecie kontakti vēl noderēs – nezaudējiet tos!

Tikai – negrimt pesimismā, bet apstāties un ļauties pārdomām!

"Mistērija"

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

GIGANT VEIKALS - NOLIKTAVA

IZBRAUKUMA TIRDZNICĪBA PREIĻOS! NENOKAVE!

IZMANTO IESPĒJU!

DRĒBJU PAKARINAMAIS Izmēri: 72 x 130 cm **24,-** Ls

APAVU SKAPIS Izmēri: 90 x 70 x 35 cm **49,-** Ls

IZVELKAMS DĪVĀNS ar atsperu blokiem un vejas kastī, izmēri: 120x190 cm **89,-** Ls

IZVELKAMS STŪRA DĪVĀNS, 2 vejas kastes un universāls stūris, izm.: 230 x 165cm, guļ. pl. 208 x 160cm **299,-** Ls

ADĀS DĪVĀNU KOMPLEKTS 3+1+1, IZVELKAMS DĪVĀNS UN TRANSFORMĒJAMI KRĒSLI **1099,-** Ls

"JAUNIEŠU" IZVELKAMS DĪVĀNS ar vejas kastī, guļamā platība: 110x190 cm **105,-** Ls

PIEEJAMS 2 DAŽĀDĀS KRĀSĀS!

GIGANT VEIKALS - NOLIKTAVA PREIĻOS, Daugavpils ielā 34, Preiļu 1. pamatskolas sporta zālē, tālr. 26055661, Pr. - Pl. 10:00 - 19:00; Sestd., Sv. 10:00 - 17:00 Piedāvājums spēkā tikai no 11. augusta - 21. augustam.

VEL TIKAI 6 DIENAS!

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus. Sver uz elektroniskajiem svariem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 63354097, 20250289.

SIA "LATVIJAS GALA" iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zīrgus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus, cūkas. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "Rudzāts" remontē visu veidu lauksaimniecības tehniku, pērk lietotu i/s tehniku un inventāru. Tālr. 27090989.

SIA „AK Optimus” PIEDĀVĀ DARBU sadzīves tehnikas veikalā Līvānos veikala vadītājam un pārdevējiem konsultantiem. CV un motivācijas vēstuli sūtīt uz e-pastu: aldis@jktard.apollo.lv

PĒRK METĀLLŪŽNUS (no 1 kg), LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO. GRIEZĀM UZ VIETAS. Samaksa tūlītēja. Darba laiks: 00-24. Tālr. 25969839.

SIA "IBIZA" par augstām cenām pērk meža īpašumus, visa veida cirsmas, arī vējgāzes. Tālr. 29129421.

Pārdod

sējmašīnu NORDSTEN-KOMBIMATIK. Tālr. 29592420;

graudu kombainu DRODEBNURG 1200. Tālr. 29592420;

MERCEDES BENZ C180 (1993. g. izl., 2,0, TA, melnā krāsā, Ls 850). T.28204880;

TOYOTA PICNIC (1997. g. izl., 2,0, benzīns, 7 vietas, piekabes āķis, lietie diski, TA, Ls 2000). T.26188358.

Iepazīšanās

Vīrietis 32 g., 170, vēlas iepazīties ar sievieti no 25-40 g., vēlams no laukiem. Nopietnām attiecībām. Varu mainīt dzīvesvietu. Tālr. 29387214.

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 17. līdz 21. augustam pilns Mēness. III Mēness fāze. 22., 23. augustā dilstošs Mēness. IV Mēness fāze. 17. un 18. augustā Mēness atrodas Auna zīmē. 19. – 21. augustā Mēness pāriet Vērša zīmē. 22., 23. augustā Mēness atradīsies Dvīņu zīmē.

17. un 18. augustā nav ieteicama karsēšanās saunā, sauļošanās solārijā.
19. augusts – labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai.
21. augustā nav ieteicams lietot alkoholu. No 18.30 līdz 24.00 vēlama atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zāļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika – viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

Šonedēļ populārākie vārdi – Oļegs un Linda

Kā rāda Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā ledzīvotāju reģistra statistika, nākamnedēļ vārda svētkus svinēs kop-skaitā 44 864 Latvijas iedzīvotāji. No kalendārā iekļautajiem personvārdiem nākamnedēļ vispopulārākais vārds ir Oļegs (10 568), savukārt no sieviešu vārdiem – Linda (7686).

15.08.2011. – 21.08.2011. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Cituri Latvijā
15.08.	ZENTA	2454	0	443	164	Liepāja — 125
15.08.	DZELDE	4	0	0	0	
15.08.	ZELDA	26	0	12	3	Daugavpils — 2
16.08.	ASTRA	1109	1	306	71	Talsu raj. — 57
16.08.	ASTRĪDA	2168	1	642	157	Liepāja — 103
17.08.	VINETA	2816	3	569	279	Cēsu raj. — 126
17.08.	OĻEGS	10 568	12	4745	794	Daugavpils — 1019
18.08.	LIENE	5552	18	1144	586	Cēsu raj. — 281
18.08.	LIENA	438	0	90	38	Liepāja — 25
18.08.	HELĒNA	2612	10	778	187	Preiļu raj. — 161
18.08.	ELENA	1269	2	594	93	Liepāja — 111
18.08.	ELLENA	19	0	8	2	Liepāja — 3
19.08.	MELĀNIJA	585	27	137	55	Daugavpils — 22
19.08.	IMANTA	112	0	21	8	Liepāja — 10
20.08.	BERNHARDS	70	0	30	7	Ogres raj. — 4
20.08.	BORISS	3261	3	1730	204	Daugavpils — 242
21.08.	JANĪNA	4115	0	898	215	Daugavpils — 541
21.08.	LINDA	7686	43	1969	788	Ogres raj. — 378